

het betoog, dat als uitvloeisel van het onderzoek den lezer geboden wordt, dezen telkens te vermoeien met het stellen van al die zelfde vragen. Het aantal vragen en vraagteekens nu is in deze dissertatie werkelijk buitensporig groot. Op vele bladzijden leest men bijna niet anders dan vragen van: Is nu dit? Kan nu dat? Wat verstaat die, en wat zegt gene? De lezer vraagt daardoor zoo nu en dan: wat meent nu eigenlijk de Schrijver? zooals een kitteloorig kritikus, die de tallooze „Ah's in Zola's „Rome” geteld had, eindelijk uitriep „Ah, ce Zola!” Intusschen, de Heer MOUTON trooste zich met dit illustre voorbeeld en met de gedachte dat deze soort van aanmerkingen slechts gemaakt worden, waar voor ernstiger aanmerkingen geen grond bestaat!

WENCKEBACH.

INGEZONDEN.

Geachte Redactie!

Het ingezonden stuk in het vorig nummer van dit *Tijdschrift* van collega WENCKEBACH is gedeeltelijk bestemd voor de Algemeene Vergadering, gedeeltelijk aan het adres der bekende Commissie, gedeeltelijk aan het mijne. Ik zal trachten mij zoo veel mogelijk bij het laatste te bepalen en vraag dus een klein plaatsje in het *Tijdschrift* voor dit persoonlijk feit.

Collega WENCKEBACH toch wenscht te doen uitkomen de oogenschijnlijke tegenstrijdigheid (dat althans beschouw ik als des Pudels Kern van de opéénvolging:—afgevaardigde van Waterland uitdrukkelijk betoogd—ironie van het lot—dezelfde afgevaardigde later als lid der ad hoc benoemde Commissie) de oogenschijnlijke tegenstrijdigheid, die spreken zou uit mijn ingezonden stukje (1896, II, n°. 3) en uit het Rapport (1897, I, n°. 17), waarmede ik het blijkens de onderteenening eens ben. En toch bestaat die tegenstrijdigheid niet. Bij de bewerking van een gedeelte der ingekomen antwoorden op onze circulaire is mij ten duidelijkste gebleken, wat ik in 1896 ook geloofde, dat de positie der vroedvrouwen grootendeels afhangt van de geneeskundigen. Meer dan toevallig vind ik het, dat die medici, welke belangstelling toonen in den arbeid der vroedvrouwen hunner omgeving, over haar niet klagen. Een feit is het, dat er meer klachten waren over vroedvrouwen (O. W.) dan over vroedvrouwen (N. W.) en waar is het tevens, dat over de tegenwoordige opleiding der vroedvrouwen weinig opmerkingen werden gemaakt. Meer nog dan in 1896 ben ik overtuigd, dat het de geneeskundigen zijn, die verbetering kunnen brengen in de positie der vroedvrouwen en op verbetering van positie volgt noodwendig verbetering van gehalte.

Tevens echter is mij in den loop van dit jaar duidelijk geworden, dat sommige toestanden, die door de overheid worden beheerscht o. a. de wijze van toelating tot de Rijks-kweekscholen, *niet* zijn, zooals ze naar mijn meening

moesten zijn; daarom dan ook, kan ik, zonder verloochening van het vroeger beweerde, zeggen, dat er misschien in deze quaestie aan de overheid iets te vragen valt. Maar dat is geheel wat anders, dan wat in 1896 de Afdeeling Limburg voorstelde. Uit dat voorstel, meer nog uit de toelichting, bleek de leidende gedachte, n.l. „de vroedvrouwen zijn over het algemeen zóó „slecht, dat aan haar handelingen paal en perk moet worden gesteld”.

En over het algemeen bleek uit ons onderzoek, dat de jongere vroedvrouwen vrij voldoende zijn en dat het vrij wel hoofdzaak is ze goed te houden.

Hoogachtend,
Monnikendam, 25 April 1897.

UEd. Dienstw.
M. NIEMEIJER.

BERICHTEN.

BUITENLAND.

LONDEN. — Rabies en stemrecht. Het ministerie van Landbouw heeft een muilkorvenwet ingediend, ten einde de hondsdolheid uit te roeien. Het moet daarvoor heel wat verduren. De hondenvrienden hebben reeds bedreigd de Regeering bij de verkiezingen niet te steunen, wegens dit wetsvoorstel. *The Lancet* acht zulke kiezers ongeschikt, om het stemrecht uit te oefenen. Het blad heeft echter een aanmerking op het voorstel, die ook hier te lande van toepassing is: het wenscht, dat iedere tijdelijke verordening om te muilkorven over het geheele land van kracht zij.

PARIJS. — Salolsteenen. In de Académie de Médecine heeft ROBIN melding gemaakt van een geval van darmverstopping door salolsteenen van een gezamenlijk gewicht van 4 gram, waaronder één steen van 2 gram. Merkwaardigerwijze had het amorphe poeder in de ingewanden een gekristalliseerde gedaante aangenomen. De vrees voor carbolvergiftiging is dus niet de eenige reden om het gebruik van salol te schuwen.

HEIDELBERG. — Carbolgangraen. In een artikel in de *Munch. med. Wochenschr.* van 20 April waarschuwt Prof. CZERNY tegen het uitwendig gebruik van carbol tot omslagen. Telkens ontmoet hij gevallen van gangraen als gevolg daarvan. Gelijktijdig had hij dit voorjaar drie amputaties te verrichten van vingers waarvan twee behandeld waren met omslagen van 3 pCt. carbol, en één met een oplossing van onbepaalde sterkte. De twee eerste patiënten waren krachtige mannen. In alle gevallen vormde zich een duidelijke demarcatieline boven het versterf. De patiënten gaan met de compressen-behandeling gaarne voort, omdat zij terstond pijnloos zijn en juist de lange duur der aanraking met de oplossing maakt het gevaar uit. Een kind kreeg gangraen na 24 uren met 1 pCt. oplossing behandeld te zijn (PÉRAIRE). CZERNY beveelt dus aan, liever sublimaat, boorwater, chloorwater, salicylzuur of acetate aluminii te gebruiken.

WEENEN. — Een vriend van de medici. De Weener briefschrij-